

بررسی پایداری تراز حساب جاری ایران با بکارگیری رویکرد کرانه‌ای ARDL

نیلا زارع پور اریزی^{۱*}، هانیه همتی شاهگلی^۲، غزال صلواتی^۲، پروین جنگجو^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه ریزی، دانشگاه تبریز، nilazarepour1990@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد علوم اقتصادی، دانشگاه تبریز، Hemmati.hsh71@gmail.com

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه ریزی، دانشگاه تبریز.

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه ریزی، دانشگاه تبریز.

چکیده

اهمیت دو موضوع کسری بودجه و کسری حساب جاری به دهه ۱۹۸۰ برمی گردد. یکی از مهم ترین شاخص های اصلی مربوط به تعادل بخش خارجی اقتصاد، تراز حساب جاری است. بسیاری از کشورهای در حال توسعه با کسری حساب جاری مواجه می شوند چراکه سطح بالای واردات به منظور تامین مواد اولیه تولید داخلی سبب ایجاد این کسری می گردد؛ به عبارتی دیگر می توان چنین بیان کرد که رشد مثبتی بر واردات سبب کسری حساب جاری می شود. لذا در این مطالعه داده های مربوط به تولید ناخالص داخلی، صادرات کالاها و خدمات واردات کالاها و خدمات و پرداخت اعتبار به بدهی های خارجی بازه ی زمانی ۱۹۸۰ تا ۲۰۱۴ میلادی از بانک جهانی استخراج شده است و به منظور بررسی رابطه ی بین آنها از آزمون کرانه ای ARDL استفاده شده است. نتایج به دست آمده نشان می دهند که رابطه ای معنادار و قابل توجه در بلند مدت بین متغیرها وجود دارد.

واژگان کلیدی: تراز حساب جاری، پایداری، آزمون کرانه ای ARDL، ARDL، صادرات، واردات.

۱- مقدمه

تراز حساب جاری یکی از شاخص های مهم سنجش توان کشور در برآورد تعهدات مالی خود نسبت به سایر کشورهای جهانی می باشد. وجود کسری مستمر در حساب جاری احتمال ورشکستگی بالقوه ی کشور را افزایش می دهد چراکه بدهی های خارجی کشور به دلیل اقدامات و سیاست های اتخاذی به منظور افزایش تولید ناخالص داخلی و جذب سرمایه های خارجی، روز به روز افزایش می یابند. علاوه بر این، افزایش در کسری حساب جاری، سبب آسیب پذیرتر شدن کشورهای در مقابل شوک های خارجی می گردد.

در مورد عوامل اثرگذار بر کسری حساب جاری مطالعات بسیاری صورت گرفته است، عوامل مختلفی بر کسری حساب جاری اثر گذار بوده اند که مهم ترین مورد کسری بودجه است و بیشتر مطالعات بر اساس بررسی روابط میان این دو کسری اثرگذار در اقتصاد است. حساب جاری که نشانگر سلامت اقتصادی کشور است شامل خالص صادرات خدمات و کالا - صادرات پس از کسر واردات -، خالص درآمدهای سرمایه گذاری شده و خالص تراکنش های جاری مالی است. حساب جاری کشور تحت تاثیر عوامل